

Monitoring kvality pitnej vody v okresoch Košice I – IV a Košice – okolie v roku 2022

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach (ďalej len „RÚVZ Košice“) zabezpečoval „**monitorovanie kvality pitnej vody u spotrebiteľa**“ v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) a Vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou (ďalej len „vyhláška MZ SR č. 247/2017 Z. z.“). Monitoring kvality pitnej vody bol vykonávaný vo verejných vodovodoch podľa vopred vypracovaného harmonogramu za príslušný kalendárny rok a v súlade s usmerneniami hlavného hygienika SR.

Okrem monitoringu kvality pitnej vody u spotrebiteľov RÚVZ Košice vykonával aj „**štátny zdravotný dozor**“ (ďalej len „ŠZD“) nad hromadným zásobovaním pitnou vodou z verejných vodovodov. ŠZD bol vykonávaný v súlade s usmerneniami hlavného hygienika SR a bol minimalizovaný. Bol zameraný na kontrolu kvality vody vo vodovodoch s kolísavou kvalitou, ďalej na úpravu vody a na prešetrovanie podnetov.

Ide o systém odberu a analyzovania vzoriek pitnej vody zo spotrebísk jednotlivých verejných vodovodov v spádovom území RÚVZ Košice, t. j. v okresoch Košice I – IV a Košice – okolie. Kvalita vody bola v priebehu roka 2022 zistená na každom spotrebisku.

Rozsah analýz a početnosť odberov vzoriek pitnej vody je stanovený vyhláškou MZ SR č. 247/2017 Z. z., pričom sa rozlišuje:

1. **Minimálna analýza** - je určená na kontrolu a získavanie pravidelných informácií o stabilite zdroja pitnej vody, účinnosti úpravy pitnej vody (najmä na kontrolu dezinfekcie vody) a o mikrobiologickej kvalite a senzorických vlastnostiach dodávanej pitnej vody. Pri minimálnej analýze sa vyšetruje: 12 mikrobiologických a biologických ukazovateľov a 14 fyzikálno-chemických ukazovateľov.
2. **Úplná analýza** – je určená na získanie komplexných informácií o dodržaní požiadaviek na zdravotnú bezpečnosť pitnej vody. Pri úplnej analýze sa vyšetruje: 13 mikrobiologických a biologických ukazovateľov, 58 fyzikálno-chemických ukazovateľov a 3 rádiologické ukazovatele.

Početnosť odberov vzoriek pitnej vody závisí od počtu zásobovaných obyvateľov.

Okrem monitoringu a ŠZD zamestnanci RÚVZ Košice odoberali vzorky vody aj v rámci **platených služieb**, a to fyzickým a právnickým osobám na základe objednávky podľa platného cenníka. V roku 2022 odobrali 99 vzoriek pitnej vody určenej na individuálne a hromadné zásobovanie obyvateľstva v rámci platených služieb.

Kvalitu vody vo verejných vodovodoch kontrolujú aj prevádzkovatelia (resp. majitelia) verejných vodovodov v rámci **prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody**, podľa odsúhlaseného "Programu monitorovania kvality pitnej vody“.

V individuálnych vodných zdrojoch (teda v súkromných studniach) zamestnanci RÚVZ Košice monitorovanie kvality pitnej vody, ani ŠZD nevykonávajú. Majitelia studní sa musia sami starať o technický stav zdroja, jeho ochranu, dezinekciu a v neposlednom rade aj o kvalitu vody. Pre umiestnenie, zriaďovanie, technický stav, kontrolu a dezinfekciu studní platí STN 755115 Studne individuálneho zásobovania pitnou vodou.

Okres Košice – mesto (I – IV)

Z celkového počtu obyvateľov v meste Košice 226 779 bolo na verejný vodovod napojených 224 629 obyvateľov, čo je 99,05 % zásobovanosť. Percento zásobovanosti bolo v roku 2022 vyššie oproti roku 2021 o 0,2 %.

Mesto Košice je aj naďalej zásobované pitnou vodou z 2 vodovodov, a to z tzv. „Košického skupinového vodovodu“ a zo samostatného vodovodu zásobujúceho pitnou vodou mestskú časť Košice-Kavečany. Zdrojom pitnej vody pre „Košický skupinový vodovod“ je povrchová a podzemná pitná voda z viacerých lokalít, a to z Vodárenskej nádrže Starina, Vodárenskej nádrže Bukovec, Čermel'ských prameňov, zo studní pri rieke Hornád a vodárenských zdrojov z lokality Družstevná pri Hornáde, zo sústavy vodárenských zdrojov Turňa - Drienovec - Košice a z potoka Čierna Moldava. V meste Košice je pitná voda do spotrebiska privádzaná z viacerých lokalít a v jednotlivých častiach mesta je miešaná. Vodovod zásobujúci MČ Kavečany má vlastné podzemné vodárenské zdroje. Prevádzkovateľom obidvoch vodovodov v meste Košice je Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s., Závod Košice (ďalej len „VVS, a. s., Košice“).

V meste Košice bolo v rozsahu kontrolného (minimálneho) monitoringu kvality pitnej vody odobratých 83 vzoriek pitnej vody a v rámci preverovacieho (úplného) monitoringu 5 vzoriek. Z celkového počtu 88 analyzovaných vzoriek bolo 17 vzoriek nevyhovujúcich, čo je 19,31 % závadnosť. Nevyhovujúca kvalita vody v mikrobiologických ukazovateľoch bola zistená v 1 vzorke, v 16 vzorkách boli prekročené fyzikálno-chemické ukazovatele. Z mikrobiologických ukazovateľov bola v 1 vzorke prekročená limitná hodnota ukazovateľa Enterokoky, a to v MČ Kavečany. Z fyzikálno-chemických ukazovateľov boli v meste Košice prekročené tieto ukazovatele: vodivosť (v MČ Ťahanovce), železo (v MČ Západ, Furča, KVP, Myslava), nikel (v MČ Kavečany) a olovo (v MČ Kavečany). Kontrolné vzorky vody nepotvrdili prekročenie medzných a najvyšších medzných hodnôt. V 5 vzorkách nebola dodržaná stanovená odporúčaná hodnota ukazovateľov: Ca, Mg, Ca+Mg. Nadlimitná hodnota ukazovateľa voľný chlór (nad 0,30 mg/l) bola v priebehu roka viackrát zistená v MČ Šaca (až 6 x), v ostatných prípadoch (v MČ Staré mesto, Juh, Sever, Džungľa) išlo iba o jednorazové prekročenie limitnej hodnoty.

Kvalita pitnej vody v „Košickom skupinovom vodovode“ sa oproti roku 2021 výrazne zlepšila v mikrobiologických, ako aj vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch (z 26,92 % na 19,31 %). Na základe laboratórnych analýz vzoriek vôd je možné konštatovať, že kvalita pitnej vody v „Košickom skupinovom vodovode“ a vo vodovode v MČ-Kavečany bola stabilná a zdravotne bezpečná.

Na základe laboratórnych analýz a získaných údajov je možné konštatovať, že kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch v okrese Košice – okolie je aj naďalej kolísavá. Oproti roku 2021 sa kvalita pitnej vody v okrese Košice – okolie zlepšila v mikrobiologických ukazovateľoch (z 6,01 % na 5,21 %) a vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch (z 38,80 % na 27,08 %). Vyššie percento závadnosti vody ovplyvnilo vyhodnotenie vzoriek informačným systémom pre pitnú vodu, ktorý vyhodnotil vzorky pitnej vody v ukazovateľoch: zákal, pach, voľný chlór, Ca, Mg, Ca+Mg ako "nevyhovujúce vzorky". Ďalším rozhodujúcim faktorom je aj to, že ide o vodovody, ktoré boli vybudované svojpomocne v akciách „Z“ a tomu zodpovedá aj ich zlý technický stav, korózia potrubných systémov a s tým súvisiaci nárast obsahu železa a zákalu v dopravovanej vode.

V meste Košice bolo v rámci výkonu ŠZD odobratých a analyzovaných 22 vzoriek pitnej vody, z ktorých 2 vzorky nevyhoveli v chemickom ukazovateli: voľný chlór, a to v MČ

Šaca (t. j. 9,09 % závadnosť). Mikrobiologické, biologické a rádiologické ukazovatele neboli prekročené. Kvalita pitnej vody bola aj naďalej monitorovaná v tých mestských častiach, do ktorých je dodávaná upravovaná voda (MČ Šaca, Terasa, sídlisko KVP). Z týchto mestských častí bolo odobratých 18 vzoriek pitnej vody na stanovenie ukazovateľov: arzén a antimón. Ani v jednej vzorke vody nebola prekročená najvyššia medzná hodnota týchto ukazovateľov.

V súvislosti s kvalitou pitnej vody v meste Košice zamestnanci RÚVZ Košice riešili a odpovedali na 1 anonymný podnet, týkajúci sa nevyhovujúcej kvality pitnej vody v „Košickom skupinovom vodovode“ na Jantárovej ulici v Košiciach - MČ Juh. Vzhľadom k tomu, že sťažovateľ v podnete neuviedol presnú adresu svojho bydliska, zamestnanci tunajšieho úradu nemohli odobrať vzorku vody priamo z jeho bytu a po vykonaní laboratórnych analýz zhodnotiť kvalitu pitnej vody, považovali podnet za prešetrový a uzatvorili ho ako nehodnotiteľný (všetky odobraté vzorky vody vyhovelí požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z. z.).

Kapacita vodárenských zdrojov pre mesto Košice bola postačujúca. Prevádzkovateľ „Košického skupinového vodovodu“ nemusel regulovať dodávku pitnej vody z dôvodu nedostatku výdatnosti alebo nevyhovujúcej kvality vody. K regulácii dodávky pitnej vody v meste Košice dochádzalo iba z dôvodu dlhodobého neuhrádzania faktúr za pitnú vodu v 2 oblastiach, a to v MČ Luník IX a v MČ Ťahanovce – v lokalite „Demeter“. Kvalita takto dodávanej, resp. regulovanej pitnej vody nebola negatívne ovplyvnená.

Značný vplyv na kvalitu dodávanej pitnej vody v meste Košice má staré potrubie a s tým súvisiaci nárast obsahu železa v dopravovanej vode, menší odber vody u koncového zákazníka a následne nízka rýchlosť prúdenia vody vo vodovodných potrubiach a vnútorných rozvodoch. Riešením by bola výstavba nového vodovodného potrubia a zokruhovanie vodovodnej siete. Väčšie poruchy, ktoré by nepriaznivo a dlhodobo ovplyvnili dodávku a kvalitu vody sa v priebehu roka nevyskytli.

Okres Košice – okolie

Z celkového počtu obyvateľov v okrese Košice – okolie 130 443 bolo na verejný vodovod napojených 98 473 obyvateľov, čo je 75,49 % zásobovanosť. Oproti roku 2021 je to nárast iba o 1,68 %.

Obyvatelia okresu sú v prevažnej miere zásobovaní podzemnou pitnou vodou. Zásobovanie pitnou vodou v uvedenom okrese je zabezpečené 8 skupinovými vodovodmi a 39 verejnými vodovodmi. V okrese Košice – okolie stále evidujeme 16 obcí (Bunetice, Čížatice, Košický Klečenov, Košická Polianka, Kecerovský Lipovec, Nižný Čaj, Nový Salaš, Obišovce, Olšovany, Opátka, Opiná, Rankovce, Slančík, Slanská Huta, Trebejov, Vyšný Čaj), v ktorých absentuje verejný vodovod a zásobovanie je riešené z individuálnych vodných zdrojov – studní, často s nevyhovujúcou kvalitou vody. Kvalitu vody v domových studniach orgány verejného zdravotníctva nemonitorujú. Informácie o kvalite pitnej vody z domových studní majú k dispozícii iba z analýz, ktoré vykonávajú v rámci šetrenia podnetov, záplav, platených služieb, Svetového dňa vody a pod. Tieto údaje však neposkytujú celkový obraz o kvalite vody v domových studniach.

V okrese Košice – okolie bolo v rozsahu kontrolného monitoringu odobratých 154 vzoriek a v rámci preverovacieho monitoringu 38 vzoriek pitnej vody z verejných vodovodov.

Z celkového počtu vyšetrených vzoriek (192) bolo 60 vzoriek nevyhovujúcich, t. j. 31,25 % závadnosť. V mikrobiologických ukazovateľoch bola zistená nevyhovujúca kvalita

vody v 10 vzorkách, z fyzikálno-chemických ukazovateľov bolo prekročenie limitných hodnôt zistené v 52 vzorkách. Z mikrobiologických ukazovateľov boli prekročené limitné hodnoty týchto ukazovateľov: Enterokoky (Nižná Kamenica, Ploské, Družstevná pri Hornáde, Sokol, Medzev), Escherichia coli (Medzev, Nižná Kamenica), koliformné baktérie (Žarnov, Medzev, Nižná Kamenica), kultivovateľné mikroorganizmy pri 22 °C (Nižná Kamenica), kultivovateľné mikroorganizmy pri 36 °C (Belža). Z fyzikálno-chemických ukazovateľov boli prekročené limitné hodnoty ukazovateľov: absorbanca (Nižná Kamenica, Medzev), chemická spotreba kyslíka manganistanom (Medzev), dusičnany (Žarnov, Buzica), mangán (Slanské Nové Mesto, Seňa, Blažice, Vyšná Myšľa, Bohdanovce, Kechnec, Štós - obec, Vajkovce, Slanec). Prekročenie medznej hodnoty mangánu v obciach: Slanské Nové Mesto, Štós - obec, Vajkovce a v skupinovom vodovode „Vyšná Myšľa - Bohdanovce - Blažice“ bolo možné tolerovať, nakoľko hydrogeologickým prieskumom bolo preukázané, že ide o mangán z geologického podlažia a v priebehu roka nedošlo k nežiaducemu ovplyvneniu senzoričných vlastností vody. Ďalej to bol pach (Slanské Nové Mesto, Péder, Janík, Mokrance, Bačkovík), reakcia vody (Hýľov, Rudník, Štós – kúpele, Bačkovík, Boliarov, Kecerovce), voľný chlór (Nižný Klátov, Bačkovík, Drienovec, Kecerovce, Poproč, Bidovce, Nižná Kamenica, Komárovce, Ždaňa, Čečejevce – časť Seleška, Cestice, Kalša, Háj, Slanské Nové Mesto, Péder, Vyšný Medzev), zákal (Belža), železo (Nižná Kamenica, Nižný Klátov, Belža, Zádiel, Mudrovce, Slanec, Čakanovce, Nižná Myšľa, Chým, Jasov, Host'ovce), arzén (Trst'any, Svinica, Boliarov, Bačkovík, Kecerovce, Trstené pri Hornáde – až 7 x,) a nikel (Družstevná pri Hornáde). Tu je potrebné poznamenať, že vo viacerých prípadoch išlo o veľmi nízke a jednorazové prekročenie medznej hodnoty a kontrolné vzorky vody, ktoré odobrali zamestnanci RÚVZ Košice, resp. prevádzkovateľ vodovodu, nepotvrdili výsledky prvotnej analýzy. Prekročenie najvyššej medznej hodnoty ukazovateľa arzén v obci Trst'any, Svinica a nikel v obci Družstevná pri Hornáde sa kontrolnými vzorkami nepreukázalo. Pre skupinový vodovod „Boliarov – Bačkovík - Kecerovce“ je aj naďalej v platnosti 2. výnimka na používanie vody, ktorá nespĺňa limity ukazovateľov kvality pitnej vody v ukazovateli arzén a v obci Trstené pri Hornáde sa už upravuje pitná voda v ukazovateli arzén. Radiologický ukazovateľ celková objemová aktivita alfa bola prekročená v jednej vzorke, a to vo verejnom vodovode v obci Rákoš. Prevádzkovateľ vodovodu aj v roku 2022 pokračoval v optimalizácii radiačnej ochrany, stanovením aktivity ďalších rádionuklidov.

Na základe laboratórnych analýz a získaných údajov je možné konštatovať, že kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch v okrese Košice – okolie je aj naďalej kolísavá. Oproti roku 2021 sa kvalita pitnej vody v okrese Košice – okolie zlepšila v mikrobiologických ukazovateľoch (z 6,01 % na 5,21 %) a vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch (z 38,80 % na 27,08 %). Vyššie percento závadnosti vody ovplyvnilo vyhodnotenie vzoriek informačným systémom pre pitnú vodu, ktorý vyhodnotil vzorky pitnej vody v ukazovateľoch: zákal, pach, voľný chlór, Ca, Mg, Ca+Mg ako "nevyhovujúce vzorky". Ďalším rozhodujúcim faktorom je aj to, že ide o vodovody, ktoré boli vybudované svojpomocne v akciách „Z“ a tomu zodpovedá aj ich zlý technický stav, korózia potrubných systémov a s tým súvisiaci nárast obsahu železa a zákalu v dopravovanej vode. Prekračovania limitných hodnôt boli sporadicky zisťované vo viacerých vodovodoch, či už v správe VVS, a. s., Košice, obcí, resp. iných odborných organizácií. Jednotliví prevádzkovatelia verejných vodovodov boli na tieto skutočnosti priebežne upozorňovaní. Títo následne vykonávali opatrenia na zlepšenie kvality vody a účinnosť vykonaných opatrení overovali laboratórnou analýzou.

V okrese Košice – okolie bolo v rámci ŠZD odobratých 65 vzoriek pitnej vody z verejných vodovodov, z ktorých 22 nevyhovelo kritériám vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z. z. vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch, čo je 33,85 % závadnosť. Zvýšený ŠZD nad kontrolou kvality pitnej vody sa vykonával najmä v obciach, kde sa vykonáva úprava vody

v ukazovateli arzén, a to v skupinovom vodovode „Bidovce – Ďurkov – Ďurďošík – Ruskov – Trst’any – Svinica“, ďalej v skupinovom „Boliarov – Bačkovík – Kecerovce“, kde je v platnosti 2. výnimka z kvality vody v ukazovateli arzén a v neposlednom rade vo verejnom vodovode Trstené pri Hornáde, kde bola hodnota arzénu v priebehu roka 2022 kolísavá.

Koncom roka 2022 zamestnanci RÚVZ Košice riešili v okrese Košice – okolie 1 telefonický podnet, týkajúci sa nevyhovujúcej kvality pitnej vody vo verejnom vodovode v obci Poproč. Viacerí obyvatelia tejto obce sa sťažovali, že voda zapácha a má nepríjemnú chuť. Šetrením bolo zistené, že prevádzkovateľ vodovodu zaznamenal poruchu na chlórovacom zariadení. Účinnosť vykonaných nápravných opatrení zamestnanci RÚVZ overili následnými laboratórnymi analýzami. Na základe laboratórných analýz vzoriek vôd bolo možné konštatovať, že kvalita pitnej vody v obci Poproč je zdravotne bezpečná.

Medzi najdôležitejšie a dlhodobé problémy v zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou v okrese Košice – okolie aj naďalej patria: ešte stále nízke percento zásobovanosti obyvateľov z verejného vodovodu, absencia kvalitatívne a kvantitatívne vyhovujúcich zdrojov pitnej vody, zlý technický stav existujúcich verejných vodovodov, nižší záujem občanov o napojenie sa na existujúce verejné vodovody, pokles spotreby pitnej vody na jedného obyvateľa v obciach a v neposlednom rade aj mimoriadne zlé sociálno-ekonomické podmienky. Najvhodnejším riešením danej situácie by bola výstavba nových verejných vodovodov, vybudovanie vodovodov v dosahu existujúcich prívodov vody tam, kde je k dispozícii zdroj kvalitnej pitnej vody s dostatočnou výdatnosťou, rekonštrukcia starých už existujúcich vodovodov. Jednotlivé obce však nemajú dostatok finančných prostriedkov na vysoko nákladové stavby verejných vodovodov, resp. na rekonštrukciu existujúcich vodovodov (vo väčšinou prípadoch ide malé obce a nízky počet obyvateľov, preto nespĺňajú kritériá na čerpanie finančných prostriedkov z rôznych fondov Európskej únie).

Kapacita vodárenských zdrojov pre vodovody v okrese Košice – okolie bola dostatočná a celkový odber vody z jednotlivých vodárenských zdrojov v okrese Košice – okolie pre jednotlivé obce ostal približne na úrovni roku 2021. Menej ako 50 % zásobovanosť obyvateľov pitnou vodou z verejného vodovodu bola aj naďalej v obciach: Belža, Blažice, Cestice, Rankovce, Rákoš, Seňa, Svinica a Čaňa. V týchto obciach jednotliví prevádzkovatelia vodovodov vykonávali častejší preplach a odkal’ovanie vodovodného potrubia. Nevyužívanie existujúcich vodovodov, budovanie a používanie vlastných studní má viacero dôvodov. Na jednej strane v niektorých obciach neexistuje možnosť pripojiť sa na verejný vodovod, na strane druhej sa ľudia odpájajú, resp. nevyužívajú vodu z existujúceho verejného vodovodu v snahe ušetriť finančné prostriedky.

Z dôvodu poklesu výdatnosti vodárenského zdroja bola nutná regulácia vody v letných mesiacoch r. 2022 v obci Rudník. Daná situácia bola riešená dopĺňaním vodojemu cisternami. Kvalita dodávanej pitnej vody bola vyhovujúca vo všetkých skúšaných ukazovateľoch.

V roku 2022 nebola udelená výnimka na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

V platnosti je aj naďalej 2. výnimka na používanie vody zo skupinového vodovodu „Boliarov – Bačkovík – Kecerovce“, ktorá nespĺňa limity ukazovateľov kvality pitnej vody v ukazovateli arzén (platnosť výnimky je do 12.10.2023).

V roku 2022 RÚVZ Košice vypracoval a vydal k návrhom na **územné a kolaudačné konanie vodných stavieb** 35 záväzných stanovísk. K návrhom na územné konanie bolo

vydaných 19 záväzných stanovísk. V meste Košice sa jednalo o rozšírenie vodovodu v MČ Juh, Terasa, Košická Nová Ves, Krásna, Barca a pod. V okrese Košice – okolie išlo najmä o rozšírenie existujúceho vodovodu v obci: Mokrance, Chrastné, Rozhanovce, Belža, Sady nad Torysou, Seňa, Kechnec, Hrašovík a rekonštrukciu vodovodu v obci Nižná Myšľa, Drienovec, Družstevná pri Hornáde, Ždaňa, Valaliky a Mudrovce. Ďalej bolo vydané súhlasné záväzné stanovisko na územné konanie stavby „Košické Olšany – Prívodné potrubie do VDJ“, čím sa zabezpečí dostatočné zásobovanie pitnou vodou obce Košické Olšany z Vodárenskej nádrže Starina a súhlasné záväzné stanovisko na územné konanie vodnej stavby „Ďurkov – napojenie na privádzacie vodovodné potrubie z VVS Starina“. Vybudovaním tejto stavby by sa odstránila závislosť dodávky pitnej vody do obce Ďurkov od cudzieho prevádzkovateľa a v budúcnosti by sa vytvorila možnosť vybudovania nového skupinového vodovodu, ktorý by zásoboval pitnou vodou aj ďalšie obce v okrese Košice - okolie, a to Svinica, Ruskov, Olšovany, Vyšný Čaj a Nižný Čaj. K návrhom na kolaudáciu stavieb bolo vydaných 16 záväzných stanovísk. V meste Košice išlo o rozšírenie vodovodu v MČ KVP, Lorinčík a skolaudovaná bola aj vodná stavba „Košice, Furča – prepojenie výtlačných vodovodných potrubí“. V okrese Košice – okolie boli skolaudované rozšírené časti vodovodu v obciach Paňovce, Malá Ida, Milhošť, Zlatá Idka, Baška, Rozhanovce, Šemša, Kysak, Komárovce. V rámci posudkovej činnosti v problematike zásobovania pitnou vodou bolo vydané 1 súhlasné rozhodnutie na vodárenskú úpravu pitnej vody v ukazovateli arzén, a to vo verejnom vodovode v obci Trstené pri Hornáde.

Na úpravu pitnej vody v meste Košice a v okrese Košice – okolie sa aj naďalej využívajú tieto úpravne vody: Úpravňa vody (ďalej len „ÚV“) Bukovec (vodárenská úprava povrchovej vody na odstránenie arzénu, antimónu a mangánu), ÚV Vtáčkovce (vodárenská úprava podzemnej vody v ukazovateľoch železo a mangán), ÚV Kechnec (technológia úpravy priemyselnej a pitnej vody - homogenizácia, chemická úprava a zníženie hodnoty rozpustných látok pod 350 mg/l), ÚV Medzev (klasická vodárenská úprava povrchovej vody - potok „Čierna Moldava“), ÚV Bidovce (vodárenská úprava podzemnej vody v ukazovateli arzén), ÚV Herľany (klasická vodárenská úprava povrchovej vody - „Svinický“ a „Medvedí“ potok), ÚV Poproč (úprava povrchovej vody, potok „Zábava“ a „Hájny“), ÚV Rankovce (vodárenská úprava podzemnej vody v ukazovateľoch: železo a mangán). V mesiaci december 2022 sa na odstraňovanie železa, mangánu a arzénu z pitnej vody začala využívať aj ÚV v obci Trstené pri Hornáde, a to z dôvodu, že kvalita pitnej vody vo využívanom vodárenskom zdroji „TH-1“ pre verejný vodovod Trstené pri Hornáde (najmä v ukazovateli arzén) nebola v priebehu roka 2022 vo všetkých vzorkách v súlade s limitmi uvedenými vo vyhláske MZ SR č. 247/2017 Z. z. Na týchto ÚV neboli v priebehu roka zaznamenané žiadne technologické a prevádzkové problémy, ktoré by ovplyvnili plynulosť dodávky a kvalitu dodávanej vody.

Dezinfekcia vody: v okrese Košice – mesto a Košice – okolie neevidujeme verejné vodovody bez zdravotného zabezpečenia pitnej vody. Dominantnou metódou hygienického zabezpečenia pitnej vody je dezinfekcia pitnej vody na báze chlóru (dávkovanie chlórnanu sodného). Prevádzkovateľ „Košického skupinového vodovodu“ vykonáva dezinfekciu vody chlórnanom sodným vyrábaným elektrolýzou roztoku NaCl na prevádzkach: Košice - Rozdeľovací objekt Červený Rak I, Košice - Stanica hygienického zabezpečenia vody Čermel', Ústredná čerpacia stanica v Košiciach, Čerpacia stanica (ďalej len „ČS“) Drienovec, Košice - Vodojem T2, Košice - Vodojem KVP Z1, ÚV Bukovec, kde sa na dezinfekciu vody používa elektrolýzer typu CHLORINSITU®-III. Taktiež v ČS Nižná Myšľa a ČS Slanec sa používa elektrolýzer. V obecných vodovodoch sa na chlórovanie vody využíva chlórnan sodný. Dezinfekcia pitnej vody plynným chlórom sa vykonáva na: VDJ Rak III, v skupinovom vodovode v obci Vyšná Myšľa - Bohdanovce - Blažice a vo vodovode

U. S. Steel Košice, s. r. o., Košice. Menšie nedostatky v dezinfekcii pitnej vody boli zistené v „Košickom skupinovom vodovode“ (v MČ Šaca) a vo verejných vodovodoch v obciach okresu Košice – okolie: Drienovec, Poproč, Bačkovík. V týchto vodovodoch bola pri odbere vzorky vody viackrát zistená nadlimitná hodnota ukazovateľa voľný chlór, a to nad 0,30 mg/l. Na prekročenie obsahu voľného chlóru boli jednotliví prevádzkovatelia vodovodov v priebehu roka upozorňovaní. V roku 2022 sme odpovedali na 1 dotaz ohľadom zvýšenej hodnoty obsahu voľného chlóru vo verejnom vodovode Poproč.

V roku 2022 boli vybavené 4 žiadosti o sprístupnenie informácií v zmysle zákona č. 211/200 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov, týkajúcich sa verejného vodovodu Trstené pri Hornáde.

Zamestnanci RÚVZ Košice pravidelne získavali aktuálne informácie o vývoji v zásobovaní pitnou vodou v meste Košice a v obciach okresu Košice – okolie. Prípadné zistené nedostatky, resp. významné rozdiely v zistených hodnotách jednotlivých ukazovateľov pri prevádzkovej kontrole kvality vody, monitoringu kvality pitnej vody, resp. pri ŠZD, boli prerokované s jednotlivými prevádzkovateľmi a vlastníkmi verejných vodovodov. Títo následne prijímali a vykonávali opatrenia na obnovenie kvality pitnej vody, vykonávali kontrolu účinnosti dezinfekcie, preplach vodovodného potrubia, overovali účinnosť technológie úpravy pitnej vody, resp. vykonávali iné opatrenia na zlepšenie stavu a odoberali vzorky vody na laboratórnu analýzu. Opakovaná analýza pitnej vody vo viacerých prípadoch v meste Košice nepotvrdila výsledky prvotnej analýzy. V okrese Košice – okolie bola kvalita pitnej vody vo vodovodoch kolísavá aj z dôvodu, že ide o staršie vodovody a technický stav vodohospodárskych objektov a rozvodnej vodovodnej siete nezodpovedá v celom rozsahu požiadavkám kladeným na tento druh prevádzky. Vo viacerých vzorkách išlo o zanedbateľné prekročenie limitných (najmä medzných a odporúčaných hodnôt) a opakovaná analýza pitnej vody nepotvrdila výsledky prvotnej analýzy. Vykonané opatrenia zo strany prevádzkovateľov vodovodov boli účinné iba krátkodobo a nedostatky sa opakovali.

Z hodnotenia súčasného stavu zásobovania obyvateľstva pitnou vodou v meste Košice a v okrese Košice - okolie vyplýva, že sa stav oproti roku 2021 významne nezmenil. V roku 2022 nebol uvedený do prevádzky ani jeden vodovod, pokračovalo sa iba v rozširovaní a rekonštrukcií existujúcich verejných vodovodov.

Väčšie poruchy, ktoré by nepriaznivo a dlhodobo ovplyvnili dodávku a kvalitu pitnej vody v daných okresoch neboli zo strany majiteľov a prevádzkovateľov vodovodov hlásené a zaznamenané. Po epidemiologickej stránke sme v hodnotenom roku v meste Košice a v okrese Košice – okolie nezaznamenali epidemický výskyt ochorení, kde by faktorom prenosu bola pitná voda. Taktiež neboli zistené a prešetrované ochorenia súvisiace s nevyhovujúcou kvalitou pitnej vody.

Spotrebiteľia odoberajúci pitnú vodu zo spotrebísk verejných vodovodov majú možnosť (napr. pri podozrení na zhoršenú kvalitu pitnej vody) požiadať o poskytnutie informácie o jej kvalite:

- prevádzkovateľa verejného vodovodu
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach
☎: 055/611 42 19, 055/611 42 64